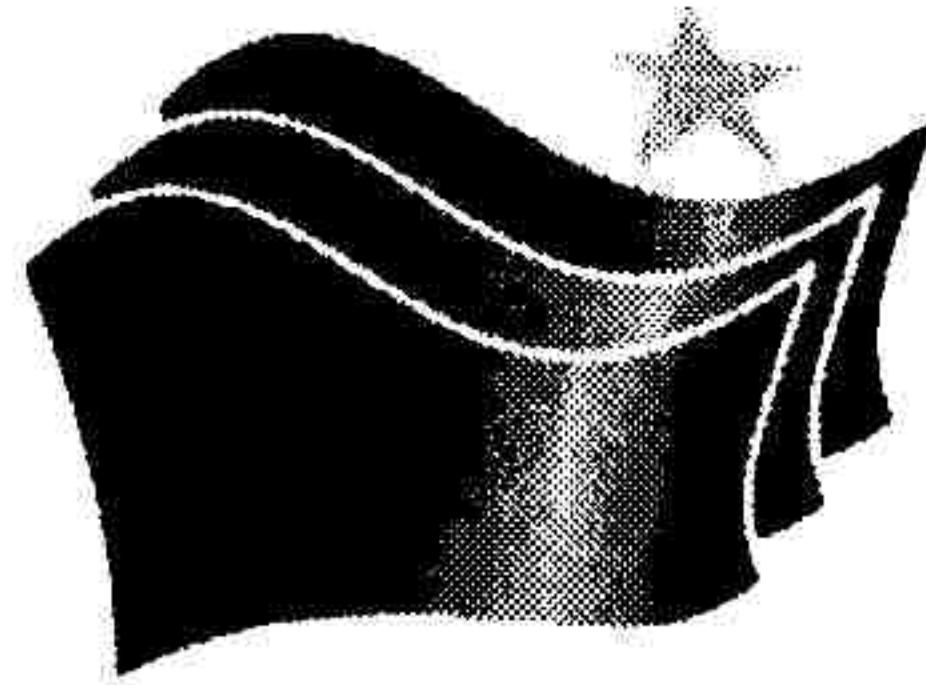

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

397

03 ΙΟΥΝ. 2014

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2014

Προς το Προεδρείο της Βουλής

Αναφορά

Προς τους κ.κ Υπουργούς
Εξωτερικών.
Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Θέμα «Παραδοχές του οργανισμού OPCW για την καταστροφή των Χημικών της Συρίας στη θαλάσσια περιοχή της Μεσογείου».

Ο βουλευτής ΣΥΡΙΖΑ Ιωάννης Μιχελογιαννάκης κατέθεσε ως αναφορά το ρεπορτάζ του δημοσιογράφου Γιώργου Σαχίνη που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Νέα Κρήτη», με θέμα, τις παραδοχές του οργανισμού OPCW για την καταστροφή των Χημικών της Συρίας στη θαλάσσια περιοχή της Μεσογείου.

Ακολουθεί το ρεπορτάζ του δημοσιογράφου Γιώργου Σαχίνη

Παρακαλώ για την απάντηση, τις ενέργειές σας και να με ενημερώσετε σχετικά.

Ο καταθέτων βουλευτής

Ιωάννης Μιχελογιαννάκης

Δεν αποκλείουν ατύχημα με τα χημικά

Το "Cape Ray" αναχώρησε ήδη από τη Ρότα και κατευθύνεται στο λιμάνι της Καλαβρίας, όπως μετέδωσε χθες το Associated Press, όπου θα γίνει η μεταφόρτωση των χημικών. Το γεγονός επιβεβαίωσαν και οι αμερικανικές υπηρεσίες, που επισήμαναν ότι θα χρειαστούν κάποιες μέρες για να φτάσει εκεί το πλοίο.

Στις 21 Φεβρουαρίου του 2014, ενάμιση μήνα μετά τη διαρροή της πληροφορίας για την εξουδετέρωση των χημικών της Συρίας, για πρώτη φορά εν πλω με υδρόλυση κάπου στη Μεσόγειο, νοτιοδυτικά της Κρήτης, σε διεθνή ύδατα, ανέλαβα για λογαριασμό της "N.K.", του 98,4, της "KΡΗΤΗ TV" και του πόρταλ www.peakriti.gr να διατυπώσω εγγράφως και ηλεκτρονικά 14 ερωτήματα προς τον Οργανισμό Απαγόρευσης των Χημικών, αναφορικά με το όλο εγχείρημα και τις επικίνδυνες διαστάσεις του, ιδίως για εμάς εδώ στην Κρήτη, την ώρα ακριβώς που οι αντιδράσεις των κατοίκων του νησιού μας, σχεδόν μόνες σε όλο το χώρο της Μεσογείου, έσπαγαν αυτήν την "εκκωφαντική συνωμοσία σιωπής" για το όλο θέμα.

Επί 4 μήνες και παρά τις δύο φορές τουλάχιστον επίμονες έγγραφες οχλήσεις μου, ο Οργανισμός διά του υπευθύνου του για τον Τύπο, Μάικλ Λούαν, σιώπησε στα ερωτήματα εκκωφαντικά. Όταν μάλιστα ένιωσε την πίεση ως φορτική από πλευράς μας, προτίμησε να μας ενημερώσει ότι τα ερωτήματά μας είναι σύνθετα και χρήζουν απαντήσεων από τους ειδικούς του Οργανισμού, ένα προς ένα, διαδικασία χρονοβόρα και μάλιστα, όπως μας έγραφε ο κ. Λούαν, σε ένα διάστημα που ο Οργανισμός είχε μπροστά του και την επιχείρηση απαγκίστρωσης των χημικών από τη Συρία.

Τελικά, πριν από τρεις μέρες και με 4 μήνες καθυστέρηση, ο Οργανισμός Απαγόρευσης των Χημικών διά του κ. Λούαν, μας απαντάει επισήμως με τον τρόπο που θεωρεί ότι δίνει απαντήσεις. Μάλιστα, η κλειστή τηλεδιάσκεψη με επιστήμονες την περασμένη Πέμπτη, που ήδη αποκαλύψαμε σε συνδυασμό με την επίσημη ανακοίνωση ότι από τη Συρία έφυγε και το τελευταίο φορτίο χημικών και άρα ξεκινάει η δεύτερη φάση για την εξουδετέρωσή τους με υδρόλυση εν πλω στη Μεσόγειο, όπως μας αναφέρει στο εισαγωγικό σημείωμα της απάντησής του ο κ. Λούαν, έφερε στο προσκήνιο και την ανάγκη απαντήσεων στα 14 ερωτήματά μας μετά από 4 και πλέον μήνες καθυστέρησης!

Ό,τι πουν οι... ΗΠΑ

Τα όσα παρουσιάζει σήμερα η "N.K.", με τις επίσημες απαντήσεις του Οργανισμού Απαγόρευσης των Χημικών στην εφημερίδα μας, αποδεικνύουν ότι επί της ουσίας ο Οργανισμός έχει «παραδοθεί» πλήρως στις επιλογές των ΗΠΑ για το θέμα. Δεν υπάρχει καμία αναφορά τεχνικών και περιβαλλοντικών προδιαγραφών για την υδρόλυση εν πλω, αλλά ο Οργανισμός αρκείται στο ότι το πλοίο του αμερικανικού πολεμικού ναυτικού θα σεβαστεί τις βασικές αρχές του Οργανισμού στην εξουδετέρωση χημικών. Για πρώτη φορά αποκαλύπτεται ότι οι ΗΠΑ έχουν ήδη επιλέξει λιμάνι διαφυγής για το πλοίο σε περίπτωση ατυχήματος ή κακοκαιρίας στη Μεσόγειο, την οποία ο Οργανισμός παραδέχεται επίσημα ότι οι ΗΠΑ επέλεξαν και ότι όλες οι χώρες-μέλη του Οργανισμού, ανάμεσά τους και η Ελλάδα, βοηθούν, χρηματοδοτούν και ενημερώνονται για το όλο εγχείρημα, στο βαθμό της ενημέρωσης που οι ΗΠΑ κάνουν στον Οργανισμό (!). Ο Οργανισμός για πρώτη φορά δεν αποκλείει ατύχημα ή διαρροή, επικαλείται όμως την πρότερη διαχρονικά επιτυχία ανάλογων εγχειρημάτων και των ΗΠΑ και του Οργανισμού, αποσιωπά όμως ότι αυτά δεν έγιναν ποτέ εν πλω. Ξεχνά να αναφερθεί σε περιπτώσεις όπως των χημικών του "Προ-μπο Κοάλα", με πιο "ελαφρά" χημικά, όπως τα υδρόθεια, και τη διαρροή τους στο Άμστερνταμ, που οδήγησαν στη φυγή του πλοίου στο Αμπιτζάν, της γνώριμης πλέον σε όλους μας λόγω Μουντιάλ Ακτής Ελεφαντοστού, όπου εκεί εξελίχθηκε σε τραγωδία με νεκρούς και χιλιάδες

τραυματίες από τη διαρροή των τοξικών στην ατμόσφαιρα. Και τότε διεθνείς οργανισμοί και η Ε.Ε. είχαν αναλάβει το εγχείρημα με τις ίδιες διαβεβαιώσεις, μόνο που οι πληγές των θυμάτων δεν επουλώθηκαν ποτέ και η υπόθεση είναι εδώ και χρόνια σε διεθνή δικαστήρια.

ΤΙ ΛΕΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΔΕ ΛΕΕΙ Ο OPCW

Οι αποκαλυπτικές απαντήσεις του Οργανισμού στα 14 ερωτήματα της "ΝΕΑΣ ΚΡΗΤΗΣ"

Μεταφέρουμε αυτούσιο το ερωτηματολόγιό μας και τις απαντήσεις του υπεύθυνου Τύπου για λογαριασμό του Οργανισμού Απαγόρευσης των Χημικών και σχολιάζουμε εκείνα τα σημεία που κατά τη γνώμη μας ο αναγνώστης πρέπει να προσέξει ιδιαίτερα.

Πάντως από τον τρόπο που έστω και με 4 μήνες καθυστέρηση μας απαντάει ο Οργανισμός, για μας είναι προφανές ότι τόσο η ελληνική κυβέρνηση, όσο και όλα τα ελληνικά κόμματα, επιστημονικοί φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις, θα πρέπει όχι μόνο να μην αρκεστούν πλέον στις όποιες διαβεβαιώσεις επισήμου χαρακτήρα, αλλά εδώ και τώρα να αναδείξουν πως εδώ ούτε αυτοί που εμφανίζονται ως υπεύθυνοι δεν ξέρουν τι ακριβώς θα συμβεί πάνω στο αμερικανικό πλοίο στη Μεσόγειο.

Η επιλογή θέσης

- **"ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ"**: Γιατί η καταστροφή των χημικών της Συρίας δε λαμβάνει χώρα στα χωρικά ύδατα τεχνολογικά προοδευμένων χωρών (λ.χ. Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία, Νορβηγία);

- Μ. Λούαν (Οργανισμός Απαγόρευσης των Χημικών - OPCW): Οι Ηνωμένες Πολιτείες - που έχουν δεσμευτεί στη Σύμβαση για τα Χημικά Όπλα και συμφώνησαν να αναλάβουν την ευθύνη για την καταστροφή μέρους του συριακού χημικού οπλοστασίου - πρότειναν στον OPCW να καταστρέψουν τα χημικά εν πλω στο "Cape Ray" σε διεθνή χωρικά ύδατα, με τη χρήση Συστήματος Υδρόλυσης που μπορεί να αναπτυχθεί επιτόπου (FDHS). Όταν το εν λόγω πλοίο εξοπλίστηκε και μετά την πραγματοποίηση εν πλω δοκιμών ανοιχτά των ακτών των ΗΠΑ για ελέγξουν το σύστημα FDHS, ειδικοί του OPCW επιβεβαίωσαν ότι το "Cape Ray" ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές για καταστροφή χημικών όπλων όπως αυτές τέθηκαν στη Σύμβαση για τα Χημικά Όπλα: "κάθε κράτος-μέλος, θα πρέπει να καταστήσει προτεραιότητά του κατά τη μεταφορά, δειγματοληψία, αποθήκευση και καταστροφή χημικών όπλων την ασφάλεια των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος. Κάθε κράτος-μέλος θα μεταφέρει, δειγματίσει, αποθηκεύσει και καταστρέψει χημικά όπλα, σύμφωνα με τις εθνικές προδιαγραφές για την ασφάλεια και τις εκπομπές.

(άρθρο IV, παράγραφος 10) <http://www.opcw.org/chemical-weapons-convention/articles/article-iv-chemical-weapons/>

Η επιλογή της Μεσογείου έγινε από τις ΗΠΑ, σε συνεργασία με τον OPCW. Αλλά θα πρέπει να επισημάνουμε ότι οι ΗΠΑ έχουν ένα άφογο ιστορικό ασφάλειας και αξιοπιστίας στο πρόγραμμα καταστροφής χημικών όπλων. Μέχρι αυτή τη στιγμή μέσω αυτού του προγράμματος έχουν καταστραφεί περίπου 25.000 μετρικοί τόνοι από τους ίδιους παράγοντες χημικού πολέμου στο αμερικανικό οπλοστάσιο - σχεδόν 50 φορές την ποσότητα που θα καταστραφεί πάνω στο "Cape Ray" - δίχως έστω κι μία απώλεια, τραυματισμό ή περιβαλλοντικό ατύχημα, σε μια περίοδο δεκαετιών.

Σ.Σ.: Αφού ο Οργανισμός μας αποκαλύπτει ότι η επιλογή έγινε από τις ΗΠΑ για τη Μεσόγειο για να εφαρμόσουν για πρώτη φορά τη μέθοδό τους, επικαλείται ανάλογες επιτυχίες του παρελθόντος, αλλά δε μας λέει ότι αυτές δεν αφορούσαν υδρόλυση εν πλω, για την οποία μόνο δοκιμές είχαμε από τις ΗΠΑ πριν ξεκινήσουν για τη Μεσόγειο και πάντως όχι επί πραγματικών συνθηκών, αφού για τα χημικά της Συρίας μόλις προχθές ολοκληρώθηκε η παράδοσή τους, κατά δήλωση της Συρίας, με άγνοια για το είδος τους και την κατάστασή τους (π.χ. αν τα δοχεία έχουν διαρροή). Η επίκληση των διεθνών συνθηκών του Οργανισμού που θα τηρήσουν οι ΗΠΑ κατά την εξουδετέρωση δεν αρκούν, αφού την ευθύνη του εγχειρήματος θα έχουν αποκλειστικά οι Αμερικανοί πάνω σε πολεμικό πλοίο και σε εγχείρημα αμιγώς χαρακτηρισμένο ως στρατιωτικό.

2. «ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ»: Γιατί επελέγη η Μεσόγειος και όχι μια άλλη, ανοιχτή θάλασσα, κάποιος ωκεανός;

- OPCW: Όπως ήδη δηλώσαμε παραπάνω, αυτό ήταν μια επιχειρησιακή απόφαση που ελήφθη από τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Οι Αζόρες

3. «Ν. Κ»: Σε ποιες χώρες απευθύνθηκε η επιτροπή για την καταστροφή των χημικών όπλων και γιατί αυτές αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στην εξουδετέρωσή τους; Γιατί δεν αποδεχτήκατε την πρόταση της Πορτογαλίας για εν πλω εξουδετέρωση κοντά στις Αζόρες;

- OPCW: Υπάρχει μια σύγχυση. Πιστεύουμε ότι αναφέρεστε σε μια διμερή «notam» που εστάλη από την Πορτογαλία στις ΗΠΑ, για την πιθανή χρήση πορτογαλικών λιμενικών εγκαταστάσεων για τη μεταφόρτωση των χημικών στο "Cape Ray", όχι για την καταστροφή αυτών των χημικών. Αλλά όταν ελήφθη αυτή η notam, οι ΗΠΑ είχαν ήδη κάνει αποδεκτή μια παρόμοια προσφορά από την Ιταλία, για χρήση του λιμένος Τζόια Τάουρο, που χειρίζεται τακτικά την εμπορική μεταφόρτωση τοξικών χημικών από ολόκληρο τον κόσμο και διαθέτει την κατάλληλη υποδομή.

Η υδρόλυση

4. «Ν.Κ.»: Πότε ελήφθη η απόφαση για την καταστροφή των χημικών στη Μεσόγειο και ποιος επιστημονικός οργανισμός έδωσε τη διαβεβαίωση ότι η μέθοδος της υδρόλυσης εν πλω είναι απολύτως ασφαλής; Αφού είναι τόσο ασφαλής, γιατί δεν πραγματοποιείται σε μια τεχνητή λίμνη ή στη θάλασσα κοντά στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας των παραγόμενων προϊόντων;

- OPCW: Ο OPCW είναι ο οργανισμός που έχει αναλάβει την εφαρμογή της Σύμβασης για τα χημικά όπλα και έχει εξουσιοδοτηθεί από τα κράτη-μέλη (μεταξύ αυτών και την Ελλάδα)

για να αναλάβει το ρόλο των ματιών και των αφτιών της διεθνούς κοινότητας ως προς την επαλήθευση της συμμόρφωσης των κρατών-μελών με τις απαιτήσεις της συνθήκης. Μέρος αυτών των απαιτήσεων είναι και η υποχρέωση κάθε κράτους-μέλους να θέσει ως ύψιστη προτεραιότητα την εξασφάλιση της ασφάλειας των λαών και την προστασία του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια διαδικασιών καταστροφής χημικών όπλων. Για την εργασία μας, τα τελευταία 17 χρόνια, την επαλήθευση της καταστροφής τέτοιων όπλων μαζικής καταστροφής, λάβαμε το βραβείο Νόμπελ το 2013.

Ο OPCW εκτιμά ότι η σχεδιαζόμενη καταστροφή των χημικών της Συρίας επί του "Cape Ray" θα υπακούει στις υψηλότερες προδιαγραφές ασφαλείας που έχουν τεθεί από τη Σύμβαση και οι οποίες έχουν κατ' επανάληψη ακολουθηθεί από τις ΗΠΑ σε όλες τους τις επιχειρήσεις καταστροφής. Μία ομάδα επιθεωρητών του OPCW θα βρίσκεται πάνω στο "Cape Ray" καθ' όλη τη διαδικασία της υδρόλυσης, ώστε να επιβεβαιώσει ότι θα ακολουθηθούν οι προδιαγραφές της Σύμβασης, μεταξύ άλλων: "Κάθε κράτος-μέλος θα προσδιορίσει πως θα καταστρέφει χημικά όπλα, εξαιρουμένων των ακόλουθων διαδικασιών που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν: διάθεση σε οποιαδήποτε ύδατα, ταφή στην ξηρά ή καύση σε ανοιχτό λάκκο. Θα καταστρέψει τα χημικά όπλα μόνο σε ειδικά διαμορφωμένες και κατάλληλα σχεδιασμένες και εξοπλισμένες εγκαταστάσεις".

(Προσάρτημα Επαλήθευσης της Συνθήκης για τα Χημικά Όπλα, μέρος IV (Α) παράγραφος 13).

<http://www.opcw.org/chemical-weapons-convention/verification-annex/part-iva/>

Σ.Σ.: Ο Οργανισμός μιλάει για εκτιμήσεις, όχι όμως για βεβαιότητες, και εμάς εδώ μας αφορά στο 100% η διασφάλιση της Μεσογείου. Με τέτοιες απαντήσεις, αλήθεια υπάρχει Έλληνας πολιτικός, πολίτης ή μέλος επιστημονικού ή περιβαλλοντικού φορέα που είναι ήσυχος με τη συνείδησή του;

Αν ο μη γένοιτο..!

5. «Ν.Κ»: Υπάρχει κάποιο εναλλακτικό σχέδιο σε περίπτωση που ένα απρόοπτο γεγονός ή ατύχημα συμβεί επί του "Cape Ray" κατά τη διάρκεια της διαδικασίας υδρόλυσης των χημικών;

- OPCW: Όπως συμβαίνει σε όλες τις εγκαταστάσεις καταστροφής χημικών όπλων και σε συμμόρφωση με τις προδιαγραφές της Συνθήκης για τα Χημικά Όπλα, μία ομάδα ειδικών εκπαιδευμένων για να χειρίζονται διαρροή χημικών ή μόλυνση θα βρίσκεται στο "Cape Ray", προκειμένου να αντιμετωπίσει άμεσα οποιοδήποτε περιστατικό. Δεν είναι ασύνηθες να έχουμε τέτοια μικρά επεισόδια διαρροής χημικών σε τέτοιου είδους εγκαταστάσεις, αλλά επί του "Cape Ray" έχουν εγκατασταθεί επιπλέον μέτρα ασφαλείας ώστε να καταστεί πρακτικά αδύνατο να διαφύγουν χημικά ή ακόμη και μολυσμένος αέρας. Αυτό διαπιστώθηκε από τον OPCW πριν ακόμη το "Cape Ray" αναχωρήσει για τη Μεσόγειο.

Σ.Σ. : Παρά τις διαβεβαιώσεις για επιπλέον μέτρα ασφαλείας, για πρώτη φορά επίσημα και Οργανισμός παραδέχεται ότι «δεν είναι ασύνηθες να έχουμε μικρά επεισόδια διαρροής...».

Το «μπαλάκι» στις ΗΠΑ

6. «ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ»: Σε περίπτωση ατυχημάτων, ποιος οργανισμός θα αναλάβει την ευθύνη - οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική;

- OPCW: Όπως ήδη έχει ανακοινωθεί σε προηγούμενες περιπτώσεις, ο OPCW, όπως και ο ΟΗΕ, δεν έχει κανενός είδους ευθύνη στην περίπτωση χημικού ατυχήματος. Ειδικότερα όσον αφορά στην εξουδετέρωση επί του "Cape Ray", το Πολεμικό Ναυτικό των ΗΠΑ αναλαμβάνει κάθε ευθύνη που θα προκύψει σε περίπτωση ατυχήματος. Όπως έχουμε παρατηρήσει και προηγουμένως, πρόκειται για μία πολυμερή επιχείρηση, στην οποία ο πρωταρχικός ρόλος του OPCW περιορίζεται στην επαλήθευση της ολοκληρωτικής καταστροφής των χημικών της Συρίας, όπως προβλέπεται από τη Σύμβαση για τα Χημικά Όπλα. Ως αποτέλεσμα, σε περίπτωση χημικού ατυχήματος τα σκάφη θα αναλάβουν την ευθύνη των πράξεών τους. Αυτό γίνεται επίσης κατανοητό από την επιστολή του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ προς τον πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, στο οποίο αναφέρεται: Από τη στιγμή που θα βρεθούν (ΣτΜ. προφανώς τα χημικά) επί των θαλάσσιων σκαφών, τα σχετικά κράτη-μέλη θα αναλάβουν το καθένα τις ευθύνες που του αναλογούν, βάσει του πολυεθνούς νομικού πλαισίου που έχει εκπονηθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας στην απόφαση 2118 (2013) και από τις αποφάσεις του εκτελεστικού συμβουλίου του OPCW".

Αυτό γίνεται επίσης αντιληπτό στο σχέδιο για την καταστροφή των χημικών όπλων της Συρίας έξω από την επικράτεια της συριακής δημοκρατίας, που αναπτύχθηκε με τη στενή συνεργασία των κρατών-μελών που συμβάλλουν στο σχέδιο: «Ως προς τις ευθύνες τους, τα κράτη-μέλη που συνεισφέρουν στην καταστροφή των χημικών όπλων της Συρίας μεταφέρουν χημικά όπλα από την επικράτεια της Συριακής Δημοκρατίας σε ένα κράτος-μέλος που φιλοξενεί δραστηριότητες καταστροφής ("Συνεισφέροντα Κράτη-Μέλη"). Έχουμε καταλήξει σε συγκεκριμένη αμοιβαία συνεννόηση. Συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι η απόφαση 2118 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και οι σχετικές αποφάσεις του Εκτελεστικού Συμβουλίου διαμορφώνουν ένα πολυεθνικό νομικό πλαίσιο για τις δραστηριότητες των Συνεισφερόντων Κρατών-Μελών. Οι ευθύνες των Συνεισφερόντων Κρατών-Μελών, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης για τυχόν απαιτήσεις, θα αποφασιστούν ανάλογα με τις συνθήκες, σε σχέση με το ρόλο εκάστου, και υπό το φως των σκοπών της απόφασης 2118 (2013) και των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου. Εφόσον προκύψει κάποια απρόοπτη επείγουσα σχετική ανάγκη, τα Συνεισφέροντα Κράτη-Μέλη έχουν τη δυνατότητα να φέρουν το θέμα στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ ή στο Εκτελεστικό Συμβούλιο του OPCW. Μια ανταλλαγή επιστολών πάνω σε αυτό το θέμα πραγματοποιήθηκε μεταξύ του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ και του προέδρου του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ στις 11 Δεκεμβρίου 2013».

Όπως έχουμε ήδη επισημάνει, σύμφωνα με το άρθρο IV, παράγραφος 10 της Συνθήκης για τα Χημικά Όπλα: «Κάθε κράτος-μέλος θα πρέπει να καταστήσει προτεραιότητά του κατά τη μεταφορά, δειγματοληψία, αποθήκευση και καταστροφή χημικών όπλων, την ασφάλεια των ανθρώπων και την προστασία του περιβάλλοντος».

Παρότι αυτή η υποχρέωση κανονικά θα αφορούσε σε ένα κράτος-μέλος που διαθέτει χημικά όπλα και απαιτείται να τα καταστρέψει, στη συγκεκριμένη περίπτωση, μετά από την απόφαση του Εκτελεστικού Συμβουλίου του OPCW (παραγρ. 12 του EC - M-34/DEC. 1, από τις 15 Νοεμβρίου 2013), αυτή η υποχρέωση μεταφέρθηκε στα Συνεισφέροντα Κράτη-Μέλη που φιλοξενούν δραστηριότητες καταστροφής.

Επιπλέον, πέρα από το ότι είναι υποκείμενα στη Σύμβαση και τις αποφάσεις των σωμάτων που την επιβλέπουν, τα Συνεισφέροντα Κράτη-Μέλη έχουν ευθύνες και κάτω από το διεθνή νόμο - συγκεκριμένα τη Διεθνή Σύμβαση για την Ασφάλεια στη Θάλασσα του 1974, τη Διεθνή Σύμβαση για την Πρόληψη Μόλυνσης από Πλοία του 1973, συνακόλουθα το Διεθνή Θαλάσσιο Κώδικα Κινδύνου και την από το 1972 Συνθήκη για την Πρόληψη της Θαλάσσιας Ρύπανσης λόγω της απόρριψης αποβλήτων και άλλων υλικών.

Σ.Σ.: Ο OPCW δηλώνει ότι δε φέρει καμία ευθύνη, ευθύνη έχει το αμερικανικό πλοίο, δηλαδή οι ΗΠΑ. Με το εγχείρημα σε διεθνή ύδατα και με τις ΗΠΑ να μην αποδέχονται όλες τις συμβάσεις διαχρονικά, αλλά όποιες τις εξυπηρετούν, οι απαντήσεις του Οργανισμού δίνουν τροφή σε όσους και νομικά θα ήθελαν να ασχοληθούν με αυτή τη διάσταση του θέματος.

Το μυστικό σχέδιο

ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ: Έχουν ενημερωθεί οι χώρες της Μεσογείου συνολικά για το σχέδιο και έχουν κληθεί να λάβουν προληπτικά μέτρα σε περίπτωση ατυχήματος και ποια είναι αυτά. Θα μπορούν παρατηρητές των χωρών αυτών να βρεθούν επί του αμερικανικού πλοίου;

- OPCW: Όλες οι χώρες της λεκάνης της Μεσογείου (με την εξαίρεση της Αιγύπτου, που δεν είναι μέλος του OPCW) ενημερώνονται σε τακτική βάση για όλα τα σχέδια και τις εξελίξεις από την έναρξη της αποστολής στη Συρία το Σεπτέμβριο του 2013. Πραγματικά, για να κρατηθούν ενήμερα όλα τα μέλη, το Εκτελεστικό Συμβούλιο ζήτησε και λαμβάνει εβδομαδιαίες καταστάσεις προόδου από την Τεχνική Γραμματεία του OPCW πάνω στις δραστηριότητες και τα σχέδια της αποστολής. Επίσης, έχουν πραγματοποιηθεί 18 ειδικές συναντήσεις του Συμβουλίου, που ήταν απολύτως επικεντρωμένες στη Συρία. Και όλες οι μεσογειακές χώρες θα έχουν τους "δικούς τους παρατηρητές" επί του "Cape Ray" - μία ομάδα επιθεωρητών του OPCW, που είναι υπεύθυνοι απέναντι σε όλα τα κράτη-μέλη ως προς τις δραστηριότητες επαλήθευσής τους.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών επί του "Cape Ray" η ομάδα θα αναφέρει τακτικά τις δραστηριότητές του στο γενικό διευθυντή και διαμέσου αυτού στο Εκτελεστικό Συμβούλιο.

Σ. Σ. : Δηλαδή όλες οι χώρες θα ενημερώνονται από τον Οργανισμό που θα ενημερώνεται από τις ΗΠΑ σε ό,τι αυτές κρίνουν για πάνω στο πλοίο ή οι επιθεωρητές του Οργανισμού, από την στιγμή που οι ΗΠΑ το αποφάσισαν και αυτές θα το εκτελέσουν, θα μπορούν να παρεμβαίνουν καθοριστικά ακόμη και πάνω στο πλοίο;

Το λιμάνι διαφυγής

"ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ": Σε ποιο λιμάνι της Μεσογείου θα καταφύγει το "Cape Ray" στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της διαδικασίας υδρόλυσης των χημικών ανακύψουν ακραίες καιρικές συνθήκες, όπως υψηλός κυματισμός;

- OPCW: Οι ΗΠΑ έχουν δεχτεί την προσφορά της Κροατίας για να χρησιμοποιήσουν ένα λιμάνι στις ακτές της, αν υπάρχει ανάγκη για επισκευές, ανεφοδιασμό ή άλλη επείγουσα κατάσταση.

Σ.Σ.: Έτσι, για πρώτη φορά μαθαίνουμε όλοι ότι οι ΗΠΑ έχουν επιλέξει ως λιμάνι διαφυγής σε περίπτωση ατυχήματος ή κακοκαιρίας εγκατάσταση κάπου στην Κροατία.

9. "ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ": Υπάρχει (και αν υπάρχει, ποια είναι) περιβαλλοντική μελέτη για τη διαδικασία υδρόλυσης εν πλω στη Μεσόγειο;

- OPCW: Αυτό είναι ένα θέμα στο οποίο πρέπει να απαντήσουν οι ΗΠΑ, αφού εκείνες θα είναι υπεύθυνες για οποιαδήποτε ζημιά προκύψει από τις εργασίες επί του "Cape Ray". Βλέπε τι έχουμε απαντήσει ήδη στην ερώτηση #6.

Σ.Σ.: Για όποιον δεν κατάλαβε, ο Οργανισμός, που κατά τα άλλα όλα τα ξέρει και για όλα βεβαιώνει, δε γνωρίζει την περιβαλλοντική μελέτη του εγχειρήματος, πετάει το "μπαλάκι" στις ΗΠΑ και κατά τα άλλα θα εποπτεύει με επιθεωρητές του το εγχείρημα πάνω στο αμερικανικό πλοίο.

«Σας... παραπέμπω»

10. "ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ": Αν ακόμη και μια μικρή ποσότητα χημικών διαρρεύσει στη θάλασσα εξαιτίας κάποιου ατυχήματος ή απροόπτου, ποιος θα είναι υπεύθυνος για να ενεργοποιήσει το σχέδιο προστασίας περιβάλλοντος; Υπάρχει ένα τέτοιο σχέδιο και ποιος θα αναλάβει το κόστος εφαρμογής του;

- OPCW: Σας παραπέμπω και πάλι στην απάντηση στην ερώτηση #6.

11. "ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ": Πώς θα γίνει δυνατή η παρακολούθηση της διαδικασίας υδρόλυσης από τις ενδιαφερόμενες χώρες-μέλη και ειδικότερα από την Ελλάδα;

- OPCW: Σας παραπέμπω και πάλι στην απάντηση στην ερώτηση #7.

12. "ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ": Τα χαρακτηριστικά του "Cape Ray" ως θαλάσσιου σκάφους καλύπτουν όλα τα κριτήρια για την ασφαλή εγκατάσταση του σχετικού εξοπλισμού και την ανάπτυξη της διαδικασίας καταστροφής;

- OPCW: Ναι.

13. "ΝΕΑ ΚΡΗΤΗ": Μέτρα, σχέδια και προφυλάξεις σε περίπτωση κινδύνου αποτελούν (κατά παράβαση της συνθήκης του Άαρχους) απόρρητο μυστικό;

- OPCW: Δεν αντιλαμβανόμαστε αυτήν την ερώτηση.

Σ.Σ.: Δεν κατάλαβαν, δηλαδή, αν μέτρα προφύλαξης σε περίπτωση κινδύνου είναι απόρρητα ή αν οι πολίτες θα έπρεπε να έχουν άμεση πληροφόρηση ειδικά σε αυτό κομμάτι;

Και η... σιγή

Σημειώνεται, τέλος, πως ο κ. Μ. Λούαν, ως υπεύθυνος τύπου του Οργανισμού Απαγόρευσης των Χημικών, δε μας απάντησε στο ερώτημα αν ο IMO και ο ICAO, λιμενικές και αεροπορικές Αρχές, έχουν δεσμεύσει ήδη περιοχές από τη Συρία προς την Καλαβρία και από εκεί στα διεθνή ύδατα της Μεσογείου, εκδίδοντας σχετικές οδηγίες, ώστε να αποφευχθεί ενδεχόμενο ναυτικού ατυχήματος ή σύγκρουσης κατά τη μεταφορά, μεταφόρτωση και υδρόλυση στην περιοχή που έχει επιλεγεί. Αυτό γιατί, όπως μας εξήγησε, δεν ανευρέθη ο αρμόδιος του Οργανισμού για να έχει έτοιμη την κατάλληλη απάντηση!

Νέες αποκαλύψεις για την κλειστή τηλεδιάσκεψη

Την ίδια ώρα, η "Νέα Κρήτη" φέρνει στο φως και νέες αποκαλύψεις για την κλειστή τηλεδιάσκεψη που οργάνωσε ο Οργανισμός Απαγόρευσης των Χημικών την περασμένη Πέμπτη με επιστήμονες και περιβαλλοντικές οργανώσεις, και που αναλυτικά παρουσιάσαμε πριν 5 μέρες, αποκαλύπτοντας όλο το παρασκήνιό της, με τη συμμετοχή και του καθηγητή Τοξικολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, Άρη Τσατσάκη.

Με έγγραφό της προς τον Οργανισμό, η επιστήμονας Μίριαμ Πότερ, της γαλλικής περιβαλλοντικής οργάνωσης "Robin des Bois" (Ρομπέν των Δασών), που θεωρείται από τις κορυφαίες οργανώσεις στην αντιμετώπιση τοξικών και χημικών κινδύνων, επανέρχεται στην τηλεδιάσκεψη της περασμένης Πέμπτης, δηλώνοντας ότι η ενημέρωση από πλευράς του Οργανισμού Απαγόρευσης των Χημικών όχι απλά δημιουργεί νέα ακόμη σοβαρότερα ερωτηματικά, αλλά ενισχύει τα φαινόμενα αδιαφάνειας στην ενημέρωση, αναδεικνύοντας νέα θέματα και την ταυτόχρονη διφορούμενη στάση του Οργανισμού.

Ειδικότερα, η κ. Πότερ αναφέρει ότι, παρότι ο Οργανισμός παραπέμπει για μια σειρά τεχνικών θεμάτων του όλου εγχειρήματος στον ιστότόπό του, εντούτοις εκεί δεν υπάρχουν σε πρόσβαση όλα τα απαραίτητα στοιχεία (!). Επίσης, δε γίνεται καμία αναφορά στο γεγονός ότι από το Σεπτέμβριο και μετά η καιρική αστάθεια στη Μεσόγειο καθιστά το εγχείρημα της υδρόλυσης εν πλω πάνω στο αμερικανικό "Cape Ray" επισφαλή και γεννάει και νέες καθυστερήσεις. Ακόμη χειρότερα, που η Μίριαμ Πότερ αφήνει αιχμές ότι, ενώ ο Οργανισμός Απαγόρευσης των Χημικών κάνει επίσημες αναφορές για εξουδετέρωση υπολειμμάτων της υδρόλυσης για χημικά Προτεραιότητας 1 (τα πλέον επικίνδυνα χημικά όπλα) σε εγκαταστάσεις στην Αγγλία, οι αγγλικές Αρχές από την πλευρά τους έχουν επίσημα γνωστοποιήσει στη γαλλική περιβαλλοντική οργάνωση ότι θα επεξεργαστούν υπολείμματα χημικών Προτεραιότητας 2 ("ηπιότερες" χημικές ενώσεις)!

Οπότε η οργάνωση "Robin des Bois" ζητάει εκ νέου τώρα από τον Οργανισμό Απαγόρευσης των Χημικών τον πλήρη κατάλογο ανά χημικό και χώρα όπου θα οδηγηθούν για πλήρη εξουδετέρωση, μέχρι και των υπολειμμάτων τους. Επίσης, η Μίριαμ Πότερ, για λογαριασμό της οργάνωσης "Robin des Bois", ζητάει να πληροφορηθεί σε περίπτωση κακοκαιρίας ή ατυχήματος αν υπάρχει σχέδιο και λιμάνι διαφυγής, ή αν σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο το φορτίο των χημικών από το γερασμένο και μετασκευασμένο "Cape Ray" θα μεταφερθεί πάνω στα πολεμικά πλοία που θα το συνοδεύουν.

Τέλος, η γαλλική περιβαλλοντική οργάνωση "Robin des Bois" θέτει ένα ερώτημα που κάνει την όλη υπόθεση εφιαλτική. Ζητάει να μάθει αν ισχύουν οι πληροφορίες της, ότι πάνω στο "Cape Ray" δεν έχει γίνει καμία δοκιμή και ότι η υδρόλυση θα αρχίσει κατευθείαν μόλις πάνω του μεταφορτωθούν τα χημικά από τα πλοία που τα πήραν από τη Συρία.

Κανείς δεν μπορεί να είναι σίγουρος για τίποτα

Σημειώνεται ότι, λόγω των συνθηκών πολέμου στη Συρία, οι ποσότητες και το είδος των χημικών που απαγκιστρώθηκαν από τη χώρα είναι κυρίως κατά δήλωση της συριακής κυβέρνησης. Περιθώριο ελέγχου με ακρίβεια του είδους, των ποσοτήτων και της κατάστασης αποθήκευσής τους δεν υπήρχε. Αυτό σημαίνει ότι, αν πάνω στο αμερικανικό πλοίο δεν προηγηθούν καν δοκιμές επί του υλικού που θα μεταφορτωθεί, στην κυριολεξία την ώρα που θα ξεκινάει το όλο εγχείρημα κανείς δε θα μπορεί να είναι σίγουρος για τίποτα, ούτε καν για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται αυτά τα χημικά. Αλλά, όπως επισήμως δηλώνει ο Οργανισμός εσχάτως, αν κάτι πάει στραβά, αυτό δεν είναι στην ευθύνη του (!), αλλά στην όποια ευθύνη του αμερικανικού πλοίου, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε διεθνή ύδατα και πλοίο χώρας που δεν έχει υπογράψει διεθνείς συνθήκες, όπως το Δίκαιο της Θάλασσας.

"Αρχιπέλαγος"

Την ίδια ώρα, το Ινστιτούτο Ερευνών Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και Προστασίας του, το ελληνικό "Αρχιπέλαγος", με νέα ανακοίνωσή του σημειώνει ότι, σύμφωνα με νέα επικοινωνία που είχε το "Αρχιπέλαγος" με τον OPCW προχθές το απόγευμα (25/6), το δανέζικο φορτηγό πλοίο "Ark Futura" μεταφέρει αυτή τη στιγμή 700 τόνους χημικών Προτεραιότητας 1 προς το λιμάνι Gioia Tauro της Ιταλίας, όπου θα μεταφορτώσει στο "Cape Ray" τους 560 τόνους. Αμέσως μετά θα ξεκινήσει η διαδικασία της υδρόλυσης στα διεθνή ύδατα, σε σημείο που μέχρι στιγμής δεν έχει ανακοινωθεί επίσημα. Αναμένουν όμως ακόμη να τους αποστείλει ο OPCW τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της διαδικασίας υδρόλυσης, ενώ άλλα ερωτήματα που έχουν θέσει ακόμα δεν έχουν απαντηθεί ικανοποιητικά.

Η Αναστασία Μήλιου, διευθύντρια Έρευνας του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας "Αρχιπέλαγος", που παρακολουθεί εξ αρχής το θέμα και συμμετείχε στην πρόσφατη τηλεδιάσκεψη, έχει εκφράσει επανειλημμένα την άποψη πως η όλη διαδικασία της εν πλω καταστροφής των χημικών μοιάζει να αγνοεί τη διεθνώς θεσμοθετημένη αρχή της πρόληψης. Στηλιτεύει το θέμα της ασφάλειας και της απόδοσης ευθυνών σε πιθανή περίπτωση ατυχήματος, καθώς ποτέ στο παρελθόν δεν έχει γίνει εν πλω καταστροφή εξαιρετικά επικίνδυνων χημικών σε τόσο μεγάλες ποσότητες.

Όπως αναφέρει, «το όλο ζήτημα, εκτός των άλλων, θα δημιουργήσει κι ένα πολύ αρνητικό προηγούμενο, με κίνδυνο να χρησιμοποιείται πλέον η Μεσόγειος ως χώρος "επεξεργασίας" τοξικών χημικών, όπως προ δεκαετίες χρησιμοποιούνταν νησιά του Ειρηνικού ως χώροι πυρηνικών δοκιμών!».

Του Γιώργου Σαχίνη